

VJESNIK

ZAGREB, utorak, 16. rujna 2003. • III. IZDANJE

PROJEKT JAVNE OBJAVE PRESUDA

Sudske presude bit će na Internetu dostupne svima

Na web-stranici udruge Sudačka mreža presude za sada besplatno dostupne sucima / Imamo podršku Ministarstva pravosuđa za naš projekt javnog objavljivanja presuda, ali u Vrhovnom sudu kažu da bi morali formirati posebno povjerenstvo koje će dopuštati objavu presuda na Internetu, izjavio je Dražen Komarica, predsjednik Sudačke mreže

Biljana Bašić

ZAGREB, 15. rujna – Udruga Sudačka mreža još je 1999. počela objavljivati sudske presude na svojoj web stranici www.sudacka-mreza.hr. Tako je načinjena baza sudskih odluka, svrstanih prema kriterijima koji omogućuju lako pronalaženje neke sudske odluke – primjerice prema imenu suca koji je donio presudu, prema nekoj riječi iz presude, nazivu zakona i slično.

Taj projekt Sudačke mreže, uz ostale, novčano podupiru veleposlanstva SAD-a, Kanade, Španjolske i Nizozemske, zatim OESS, USAID i Američka odvjetnička komora (ABA CELL) i još neke udruge.

Bolji uvid u rad pravosuđa

Predsjednik Sudačke mreže Dražen Komarica ističe da je to nevladina i neprofitna udruga čija je svrha da se suvremenom računalnom tehnologijom ubrza i poboljša vršna rada sudova, kao i da građani dostupnošću presudama steknu bolji uvid u pravosudni rad.

Komarica je podrijetlom iz Hrvatske, ali je cijeli život proveo u Americi, gdje je diplomirao pravo na Rutgers Universityju; uskoro će početi spremati doktorat iz pravnih znanosti. Dobitnik je Fulbrightove stipendije za Hrvatsku. Sredinom devedesetih Komarica je došao u našu zemlju proučavati rad sudova na područjima pogođenima ratom, u Vukovaru, Dubrovniku i u Osijeku.

Komarica kaže da zasad ima dosta zapreka projektu

U Općinskom sudu u Zagrebu kažu da bi »samovoljno« raspolaganje presudama dovelo do zbrke

Foto: Vjesnik/Ratko Mavar

objavljivanja presuda na Internetu koji se ostvaruje tako da suci odabiru presude koje žele objaviti na internetskim stranicama Sudačke mreže. Takvom pristupu, kaže Komarica, žestoko se protive neki predsjednici sudova a i pojedini suci.

»Primjerice, u Općinskom sudu u Zagrebu rečeno nam je da bi takvo »samovoljno« raspolaganje presudama dovelo do zbrke, a da bi dopuštenja za objavljivanje sudskih odluka na Internetu trebao davati Vrhovni sud. No, ni u Vrhovnom sudu nisu naišli na previše razumijevanja za svoj projekt. Naime, ondje smatraju da bi oni trebali formirati po-

sebno povjerenstvo koje će odabirati presude koje mogu ići na Internet«, izjavio je Komarica. Ističe da je vrlo dobra suradnja sa zagrebačkim županijskim sudom, gdje su neki suci spremni surađivati sa Sudačkom mrežom, te su odabrali svoje presude za objavu na Internetu.

Nerazumljiv sudački otpor

Komarici je sudački otpor objavi presuda na Internetu nerazumljiv. Napominje da rad Sudačke mreže podupire Ministarstvo pravosuđa pa ih je i ministrica Ingrid Antičević-Marinović i službeno obavijestila da nema nikakvih zapreka objavljivanju presuda na Internetu. No, dodaje Komarica, iskustva u nekim zemljama puno su pozitivnija. Tako spominje Armeniju gdje je radio na ABA CELL-jevu projektu informatizacije pravosuđa. Naime, u Armeniji se projekt javne objave presuda počeo ostvarivati samo nekoliko dana nakon što je predstavljen njihovu predsjedniku vrhovnog suda.

Što se tiče zapadnih zemalja, Komarica spominje američki primjer, gdje se na Internetu mogu naći ne samo presude nego i cijeli tijek sudske postupka. No, pristup tim internetskim stranicama veoma je skup pa se na njih pretplaćuju

uglavnom pravni stručnjaci.

Na web-stranici Sudačke mreže pristup sudskim presudama zasad imaju samo suci, no taj pristup je besplatan. »Pitanje je dana kad će presude s naše internetske stranice biti dostupne svim građanima. Jer, sada nas samo tehnički razlozi priječe da svi građani dobiju uvid u bazu podataka o presudama«, kaže Komarica.

Velik broj sudaca i ne zna da može besplatno pretraživati bazu sudskih odluka. Zato će Sudačka mreža uskoro tiskati brošuru u 2000 primjeraka u kojoj će suce informirati kako mogu pretraživati presude na njihovoj internetskoj stranici.

Baza sudskih odluka besplatna za suce

Komarica tvrdi da je korist od javne objave presuda višestruka. »Pogotovo je to važno brojnim mladim sucima koji tako mogu doznati kako su njihovi kolege s raznih sudskih razina rješavale pojedine slučajeve, što je važno u jedinačavanju sudske prakse. Uz ostalo, omogućavanjem uvida u sudsku praksu destimulira se i kockarsko upuštanje u parnice, za koje je izvjesno da će završiti nepovoljno za pojedine stranke u postupku«, ustvrdio je Komarica.

Teško do popisa sudskih tumača i vještaka

Sudačka mreža uskoro će na svojoj internet stranici objaviti popis i reference svih 1200 sudskih tumača i 1800 vještaka u Hrvatskoj. Komarica kaže da je i na tom projektu rad otežan, jer su udruge tumača i vještaka odbile dati Sudskoj mreži čak i popis svojih članova i njihove telefonske brojeve, iako je njihov rad javan.

U Sudačkoj mreži se dovijaju na razne načine da dođu do tih podataka, pa su tako do nekih imena tumača i vještaka došli posredstvom sudova na kojima su registrirani.

»U mnogo slučajeva moramo sami, osobnim kontaktima doći do registriranih sudskih tumača i vještaka, što nam oduzima dosta vremena i novca. Primjerice, za taj posao morali smo angažirati studente posredstvom Student-servisa, koji telefonom zovu tumače i vještake sa zamolbom za informacije o njihovim referencama, primjerice stranim jezicima koje govore, njihovim specijalizacijama i slično«, kaže Komarica.